

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii WHiDK

Kierunek:

Historia

Specjalność:

doktryny polityczne i prawne

Poziom:

studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Bezpieczeństwo energetyczne

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot specjalnościowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok II, semestr zimowy

Wymiar:

konwersatorium: 30 godz.

Punkty ECTS:

konwersatorium: 2

Forma zaliczenia:

konwersatorium: zaliczenie z oceną

Prowadzący:

konwersatorium: mgr Paweł Musiałek;

Koordynator sylabusu:

mgr Paweł Musiałek

Sylabus dostępny w ramach:

- [Bezpieczeństwo energetyczne](#) [na kierunku:] [doktryny polityczne i prawne](#) (H_dpip), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr zimowy
 - [prowadzący konwersatorium:30h/zo/2ECTS]: mgr Paweł Musiałek;

Wymagania wstępne:

Brak.

Cele:

Głównym celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawową problematyką bezpieczeństwa energetycznego, w tym głównymi uwarunkowaniami, celami, środkami i kierunkami działań polskiej

polityki energetycznej w kontekście bezpieczeństwa energetycznego. Zdobyta wiedza ma służyć także umiejętności syntezy, interpretacji i oceny polskiej polityki bezpieczeństwa energetycznego III RP oraz identyfikacji najważniejszych wyzwań przed nią stojących.

Treści kształcenia:

Treścią zajęć jest przedstawienie problematyki teorii bezpieczeństwa energetycznego, geografii surowcowej oraz jej aspektu handlowego i politycznego. Zajęcia będą także poświęcone kwestii bezpieczeństwa energetycznego w polskiej polityce energetycznej.

I Zagadnienia wstępne

- podstawowe pojęcia z dziedziny energetyki
- wzajemne relacje: bezpieczeństwo energetyczne-polityka energetyczna-energetyka
- elementy składowe bezpieczeństwa energetycznego i narzędzia jego wzmocnienia

II Geografia surowcowa

- rodzaje surowców i ich specyfika
- położenie surowców w podziale na państwa, regiony
- wydobycie surowców w podziale na państwa, regiony

III Konsumpcja energii

- wykorzystanie surowców i energii
- konsumpcja surowców w podziale na państwa, regiony oraz sektory
- miks energetyczny w podziale na państwa, regiony oraz sektory

IV Handel surowcami

- kierunki importu surowców
- kierunki eksportu surowców
- trendy

V Rynki surowcowe

- charakterystyka rynków – elektroenergetycznego, węglowego, gazowego, naftowego
- mechanizmy kształtowania cen
- rola państwa w energetyce - praktyki
- praktyki handlowe, kontrakty, klauzule

VI Surowce energetyczne w polityce międzynarodowej

- wpływ surowców na światową politykę przed I wojną światową
- wpływ surowców na światową politykę między I a II wojną światową
- wpływ surowców na światową politykę po II wojnie światowej

VII Bilans energetyczny Polski

- zasoby energetyczne Polski
- charakterystyka rynku węgla, ropy naftowej, elektroenergetyki, w tym infrastruktura energetyczna
- kierunki importu/eksport surowców, trendy
- stan bezpieczeństwa energetycznego w Polsce

VIII Polityka energetyczna Polski

- instytucje odpowiedzialne za politykę energetyczną Polski
- uwarunkowania, cele, narzędzia polityki energetyczne
- bezpieczeństwo energetyczne w polityce energetycznej Polski

IX Historia dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego do Polski

- relacje gazowe z Rosją
- próby pozyskania gazu z innych kierunków w III RP
- obecne plany budowy nowych połączeń infrastrukturalnych

X Polityka energetyczna Unii Europejskiej

- zasoby energetyczne państw UE
- kierunki importu/eksportu surowców
- uwarunkowania i interesy poszczególnych państw
- kompetencje i polityka energetyczna UE
- relacje gazowe UE-Rosja

XI Polityka energetyczna Rosji

- zasoby surowcowe
- charakterystyka sektora naftowego i gazowego
- polityka energetyczna a polityka zagraniczna Rosji

Efekty kształcenia:

Wiedza:

EK1 - student zna podstawowe pojęcia z zakresu energetyki, potrafi scharakteryzować źródła energii oraz wskazać ich zastosowanie w gospodarce [S_W01+++]

EK2 - student zna aspekty formalno-prawne i instytucjonalne prowadzenia polityki bezpieczeństwa energetycznego w Polsce [S_W03++]

EK3 – student zna i rozumie główne uwarunkowania polityki bezpieczeństwa energetycznego w Polsce, szczególnie w kontekście członkostwa w UE, oraz potrafi wskazać chronologicznie podjęte działania [S_W03++]

Umiejętności:

EK4 – student potrafi wyjaśnić czynniki składowe bezpieczeństwa energetycznego, wskazać narzędzia jego zwiększenia oraz osadzić tą problematykę w kontekście polityki energetycznej [S_U01+]

EK5 - student potrafi wskazać najważniejsze wyzwania polityki bezpieczeństwa energetycznego w Polsce, UE i na świecie [S_U01+]

EK6 - student zna problematykę bezpieczeństwa energetycznego w relacjach UE-Rosja oraz potrafi wyjaśnić jej znaczenie dla Polski [S_U01++]

EK7 – student potrafi ocenić politykę bezpieczeństwa energetycznego III RP [S_U01++]

EK8 – student zna geopolityczny aspekt energetyki na świecie i potrafi wskazać wpływ polityki na handel surowcami energetycznymi w polityce międzynarodowej [S_U01++]

Metody i narzędzia dydaktyczne:

Metody problemowe – wykład konwersatoryjny

Metody problemowe – dyskusja dydaktyczna

Metody eksponujące – film

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Zaliczenie modułu odbywa się poprzez kolokwium ustne obejmujące całość treści merytorycznych

modułu. Ma ono sprawdzać nie tylko przyswojoną wiedzę, ale także rozumienie zjawisk i mechanizmów, omawianych w trakcie zajęć. Dlatego zadawane będą pytania zarówno otwarte, jak i zamknięte. Wpływ na końcową ocenę ma aktywność na zajęciach. Warunkiem podejścia do kolokwium jest obecność na zajęciach. Dopuszczalne jest nieuzasadnione opuszczenie 2 zajęć.

Lektury podstawowe:

- Cziomer E., (red.), Międzynarodowe bezpieczeństwo energetyczne w XXI wieku, Akademia Frycza Modrzewskiego, Kraków 2008
- Kłaczyński R., Ropa naftowa i gaz ziemny obszaru postradzieckiego: rola i znaczenie surowców energetycznych w polityce Kremla, Kraków 2010
- Leszczyński T. Z. (red. nauk.) Bezpieczeństwo energetyczne Polski w Unii Europejskiej - wizja czy rzeczywistość?, Warszawa 2012.
- Leszczyński T. Z.: Teoretyczny wymiar bezpieczeństwa energetycznego, Warszawa 2012.
- Nowacki M.: Prawne aspekty bezpieczeństwa energetycznego w UE, Warszawa 2010.
- Pronińska K. M.: Bezpieczeństwo energetyczne w stosunkach UE-Rosja : geopolityka i ekonomia surowców energetycznych, Warszawa 2012.
- Wojtkowska-Łodej G. (red. nauk.), Rola energii we współczesnej gospodarce, Warszawa 2012.

Lektury uzupełniające:

- Bieliń S. (red.), Polityka zagraniczna Polski po wstąpieniu
- Bodio M., Polityka energetyczna w stosunkach między Unią Europejską a Federacją Rosyjską w latach 2000-2008, Wydawnictwo Aspra, Warszawa 2009
- Czarnecka M., Ogłódek T.: Prawo energetyczne : komentarz, Warszawa 2012.
- Ilnicki M., Kubiak K., Mickiewicz P., Morski transport ropy i gazu w warunkach zagrożeń aktami przemocy, Wrocław 2006
- Lorek E.: Polska polityka energetyczna w warunkach integracji z Unią Europejską, Katowice 2008.
- Mickiewicz P., Sokołowska P. (red. nauk.): Bezpieczeństwo energetyczne Europy Środkowej, Wydaw. Adam Marszałek, Toruń 2011.
- Muras Y. (red.) Polska polityka energetyczna - wczoraj, dziś, jutro, Warszawa 2010
- Panuszkin W., Zygar M., Gazprom – rosyjska broń, przeł. K. Romanowska, Wydawnictwo W.A.B., Warszawa 2008
- Ruszel M., Bezpieczeństwo energetyczne w świetle teorii stosunków międzynarodowych, Zielona Góra 2010
- Wyciszkiewicz, E., (red.), Geopolityka rurociągów: współzależność energetyczna a stosunki międzypaństwowe na obszarze postsowieckim, PISM, Warszawa, 2008
- Żurawski vel Grajewski P., Polityka Unii Europejskiej wobec Rosji a interesy Polski 1991-2004, Centrum Europejskie Natolin, Kraków-Warszawa, 2008

Uwagi: